

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 476/2019 rd

Svar på skriftligt frågmalom att stödja undervisningspersonalens neuropsykologiska kompetens

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga frågmal SS 476/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Noora Koponen /gr:

Hur säkrställs det i skolorna att undervisningspersonalen har tillräcklig kompetens för att identifiera och handla säkert i situationer där ett barn eller en ung person med neuropsykologiska symtom överbelastas sensoriskt?

Som svar på detta frågmal anför jag följande:

Neuropsykologiska utmaningar hos barn framträder ofta redan på rådgivningen och i småbarnspedagogiken innan skolan börjar och då har sakkunniga inom området en viktig roll när det gäller tidig identifiering och påbörjan av stöd. Det är viktigt att tidigt identifiera och fastställa svårigheter för att lämpliga stödåtgärder ska kunna planeras för barnet. Småbarnspedagogiken spelar en betydande roll förutom när det gäller att identifiera stödet även för att kunna förebygga att stödbehoven försvåras. Det kan finnas anledning att närmare undersöka barnet om barnet har svårigheter till exempel i samband med inläring, reglering av uppmärksamheten och känslor eller social växelverkan.

När ett barn eller en elev har behov av stöd i småbarnspedagogiken eller skolan framhävs betydelsen av samarbete mellan hemmet och småbarnspedagogiken eller skolan. Det är viktigt att personalen inom småbarnspedagogiken eller i skolan kontaktar hemmet genast när det uppträder problem i barnets eller elevens inläring eller skolgång eller då hans eller hennes välmående äventyras. Vårdnadshavaren uppmanas för sin del stöda sitt barns målinriktade inläring och skolgång. Bedömningen av framgången och stödbehovet hos barn i småbarnspedagogiken eller skolelever liksom planeringen av stödet är en del av det regelbundna samarbetet mellan hemmet och småbarnspedagogiken eller skolan. En elev kan också vara i behov av stödet av individuell elevvård.

Den grundläggande lärarutbildningen utbildar sakkunniga i pedagogik och didaktik. Då byggs den studerandes eget lärarskap, förmågan att främja välmående och inläring, upp. Kompletterande utbildning för undervisningspersonalen har ordnats för undervisnings- och handledningspersonalen inom den grundläggande utbildningen och för intressentgrupper som lämpar sig för dem som arbetar inom den grundläggande utbildningen av till exempel universiteten och med finansiering av Utbildningsstyrelsen. I utbildningarna har olika metoder analyserats i syfte att

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 476/2019 rd

stöda barns och ungas uppmärksamhet, exekutiva funktioner, sensoriska integration och impuls-kontroll i situationer i klassen och skolvardagen för att deras starka sidor ska kunna ägnas tillräcklig uppmärksamhet och för att det ska vara möjligt att särskilt skapa dem positiva upplevelser i skolmiljön. Barns och ungas välmående och stöd för skolgången har i flera år varit ett viktigt insatsområde i den kompletterande utbildningen för personalen inom undervisning och småbarnspedagogik.

TUVET-projektet (forskningsbaserat förstärkande av kompetens i anslutning till krävande särskilt stöd i lärarutbildningen och kompletterande utbildning) utvecklar kompetensen gällande krävande särskilt stöd i lärarutbildningarna och för lärare i arbete. Projektet finansieras av Undervisnings- och kulturministeriet. Projektet genomförs 1.12.2018 – 30.06.2021 och fullföljs av Östra Finlands universitet, Helsingfors universitet och Jyväskylä universitet i samarbete med centret för lärande och kompetens Valteri. Syftet med projektet är att producera störläsningar som baserar sig på forskning. Projektet samlar in goda pedagogiska och mångprofessionella rutiner i anslutning till samarbete. Projektet ansvarar för modellbildning av stödlösningar och experiment med rutiner.

Enligt Undervisnings- och kulturministeriets uppfattning finns det anledning att ytterligare stärka genomförandet av kompanjonlärarskap. I lågstadiet till exempel upplever både klasslärarna och specialklasslärarna att kompanjonlärarskapet underlättar genomförandet av stöd. Lärarna upplever att den största fördelen med kompanjonlärarskap är möjligheten att erbjuda eleverna stöd genast då behovet uppkommer och möjlighet till differentiering. Även i bedömningen av stödbehov upplever lärarna att kompanjonlärarskapet är en styrka.

Undervisnings- och kulturministeriet förstärker även kompetensen i anslutning till stöd hos personalen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen som en del av kvaliteten av småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen och i utvecklingsprogrammen för jämlikhet 2020–2022.

Helsingfors 18.2.2020

Undervisningsminister Li Andersson